

EU Transparency Register
ID number: 015146319708-20

contact@freedomofbelief.net

pressoffice@freedomofbelief.net

spokesman@freedomofbelief.net

<http://freedomofbelief.net>

לתשומת ליבם האדיבה של:

שר הרווחה והשירותים החברתיים
חברי ועדת השרים לענייני חקיקה
היועמ"ש של הכנסת
היועמ"ש של הממשלה
חברי הכנסת
מרכז המידע של הכנסת

א.ג.נ,

שמי רפאלה די-מארציו ואני חוקרת בתחום הפסיכולוגיה של הדת באיטליה, כמו גם הנציגה של הפדרציה האירופית עבור חופש הדת. מאז שנת 1994 אני חוקרת, מנקודת מבט פסיכולוגית וחינוכית, דתות מיעוט, הנקראות גם תנועות דתיות חדשות ולעיתים קרובות "כתות" - מילה מזלזלת שבדרך כלל נמצאת בשימוש כדי להדביק סטיגמות לדתות מיעוט. אני מצרפת את קורות החיים שלי לעיונכם.

הובאה לתשומת ליבי העובדה שעומדת לעלות להצבעה בכנסת הצעת חוק נגד "כתות פוגעניות".

הצעת החוק מוצגת כבאה מתוך כוונה להגן על אינדיבידואלים מפני תהליכים הרסניים שלכאורה מתרחשים בתוך "כתות", אך ניסיוני ומחקרי בתחום מצביעים על כך שהצעת חוק כזו מהווה איום ממשי על החופש של אינדיבידואלים ומשפחות בדתות מיעוט לממש את זכויותיהם הבסיסיות. באופן יותר ספציפי, ברצוני להפנות את תשומת לבכם לרעיון שמוזכר פעמים רבות בהצעת החוק - הרעיון ש"כתות" מבצעות התעללויות פסיכולוגיות, או במילים אחרות, הפשע לכאורה של "Mind Control".

למרבה הצער, כתוצאה מהשפעה שלילית של המדיה ושל תעמולה של קבוצות נגד-כתות, ממשלות מסוימות באירופה הקימו בתי משפט חוקרים, ועדות ממשלתיות, יחידות נגד כתות ואף אישרו חוקים נגד "כתות", או במילים אחרות נגד הפשע לכאורה של "Mind Control" ש"כתות פוגעניות" עלולות לבצע כנגד החברים בהן, במיוחד כנגד ילדים.

חקרתי את הנושא הזה ביסודיות במשך כ-20 שנים וסיכמתי את תוצאות המחקרים שלי בספרי "Nuove religioni e sette. La psicologia di fronte alle nuove forme di culto" ("דתות חדשות וכתות. הפסיכולוגיה אל מול הכתות החדשות") שראה אור ב-2010. גיליתי כי התיאוריה של "Mind Control" או "שטיפת מח" או "שכנוע כפוי" כפי שמייחסים אותה ל"כתות" היא חסרת בסיס

מדעי. ברצוני לצטט את האיגוד הפסיכולוגים המקצועי הנחשב ביותר בעולם, אשר פרסם ברבים הצהרות רשמיות בנושא זה.

עמדתו הרשמית של ה-APA (איגוד הפסיכולוגים האמריקני)

1987 – ב-10 לפברואר, 1987, איגוד הפסיכולוגים האמריקני הצטרף לצדדים נוספים בהגשת חוות דעת "ידיד בית משפט" במשפט מולקו אשר בדיוק הגיע לבית המשפט העליון של מדינת קליפורניה, ועסק בנושא של שטיפת מח ושכנוע כפוי שיוחסו לכנסיית האיחוד. חוות הדעת הצהירה כי תיאוריית השכנוע הכפוי המיוחסת לתנועות דתיות חדשות "אינה מקובלת בקרב הקהילה המדעית" ושהמתודולוגיה הרלוונטית "נדחתה על-ידי הקהילה המדעית כחסרת בסיס". קשה להביע עמדה יותר ברורה מהצהרה שכזו. בנוסף השתמע מחוות הדעת שתיאוריות שליטה מנטאלית בהקשר של "כתות" "אינן מקובלות על הקהילה המדעית" באופן כללי, בין אם הן משתמשות בשם "שטיפת מח", "Mind Control" או "שכנוע כפוי".

1987 – ב-11 למאי, 1987, ננקט צעד חשוב נוסף בנושא כאשר ה-APA סירב לאשר את דו"ח DIMPAC (דו"ח צוות המשימה על טכניקות מטעות ולא ישירות של שכנוע ושליטה) אשר הוגש על-ידי הפסיכולוגית מרגרט סינגר וחמישה מלומדים נוספים. איגוד הפסיכולוגים האמריקני דחה את הדו"ח בתזכיר רשמי מה-11 במאי, 1987, בגלל שהוא "חסר את הקפדנות המדעית ואת הגישה הביקורתית וחסרת הפניות הנדרשות לקבלת אישור של איגוד הפסיכולוגים האמריקני". איגוד הפסיכולוגים האמריקני הצהיר ב-1987 שתיאוריות שטיפת מח או שכנוע כפוי בנוגע לתנועות דתיות חדשות אינן מדעיות.

קיימות הצהרות נוספות מעין אלו בשנים מאוחרות יותר גם כן.

הצהרת החוק המדוברת מציעה להכניס הוראת חוק בנוגע לעבירה פלילית בחוק העונשין שהופכת את השימוש לרעה בחולשה פסיכולוגית ו\או גופנית לעבירה פלילית. העובדה היא ש"פשע" מסוג שכזה הינו חסר בסיס מדעי ומהווה סכנה לחופש המצפון ולחופש הדת.

באיטליה היה לנו חוק כזה. הדבר קרה ב-1930, תחת משטרו הפשיסטי של מוסוליני: חוק ה-"Plagio" (סעיף 603), שהצהיר על העבירה הפלילית של הכנסת אדם אחר ל"מצב מוחלט של שעבוד". פירוש המונח האיטלקי "Plagio" [בלטינית, "Plagium"] הוא המילה Brainwashing באנגלית [שטיפת מח]. בימים אלה, תעמולה של ארגונים נגד כתות והמדיה משתמשים במילים נרדפות כגון "מניפולציה מנטאלית", "Mind Control", וכיוב'... אבל המשמעות של המונחים זהה: הם מצהירים שאדם יכול להיות תחת השפעה של "Plagio" מצד "כתות פוגעניות". הרעיון של מוסוליני כאשר הכניס את החוק לספר חוקי העונשין היה שאנשים שהתנגדו לפשיזם עשו זאת אך ורק בגלל שהיו תחת השפעה לא ראויה של אחר, וחוק זה איפשר לו להכניס לכלא פעילים אנטי-פשיסטים שהואשמו בהפעלת השפעה כזו על אחרים, אשר בתורם הפכו גם כן לאנטי-פשיסטים. היתה זו דרך קלה להכניס לכלא את המתנגדים העיקריים שלו. מאוחר יותר, לאחר מלחמת העולם ה-2, החוק עדיין היה בשימוש, אך הפעם כנגד הומוסקסואלים. הומוסקסואליות נחשבה לדרך בה עושים מניפולציה לאנשים ומכניסים אותם למצב של שעבוד נפשי. השערוריה האחרונה הקשורה בחוק זה קרתה בשנות ה-70, כאשר כומר קתולי הואשם בכך שגרם ניכור בין תלמידיו הצעירים לבין משפחותיהם.

בעקבות שערוריה זו הופנה התיק לבית המשפט החוקתי של איטליה, אשר ביטל את חוק ה-Plagio ב-1981. סעיף זה בוטל מסיבות רבות, ובכללן:

- תחום הביקורת הראשון היה אמפירי: תופעת ה-Plagio אינה קיימת ולא ניתן לאמת אותה, אם מניחים שמצב כזה של שעבוד אינו יכול להיות מושג בעזרת כלים פסיכולוגיים בלבד. רוב הפסיכיאטרים מסכימים על נקודה זו. הבעיה הייתה שכלל כזה היה יותר מדי מעורפל ולא מוגדר, ולכן מנוגד לעיקרון החוקתי של חוקיות.
- תחום הביקורת השני היה פוליטי: מבקרי החוק טענו שחוק זה היה ניסיון להביא לידי אפליה אידיאולוגית. הלך מחשבה משפטי שכזה פותח דלת לסכנה ששופטים יתחילו לחרוץ את דינם של סגנונות חיים ושל כל רעיון שמנוגד לדעה הרווחת בציבור או אפילו לדעת-הרוב בקרב השופטים, באמתלה שהם חורצים דין על שיטות אינדוקטרינציה.

אספתי ביבליוגרפיה עניפה על הנושא הספציפי הזה באופן אישי, הכוללת כ- 500 ספרים, מאמרים ומחקרים מ-1970 ל-2014¹.

לאחר סקירה קפדנית של הספרות בנושא, תוך הישענות על 20 שנות ניסיוני בתחום, אני יכולה להצהיר בוודאות: בעוד שהתיאוריות הנפוצות על שטיפת מח או Mind Control מטעם ארגונים נגד כתות נדחו על-ידי רוב הקהילה המדעית (עם מספר מועט של יוצאים מן הכלל), דרכי שכנוע והשפעה המבוססים על מצגות שווא או הטעיה לא אתית ממשיכות להתקיים בחיי היום יום וגם בקרב חלק מהתנועות הדתיות החדשות. למעשה, שימוש כזה לרעה עלול לגרום לאנשים בעיות רציניות. עם זאת, מצגות שווא הן שונות בתכלית משטיפת מח או "Mind Control" או "מניפולציה מנטאלית".

הצעת החוק טוענת ש"קשת הפגיעות שעלולות להיגרם כתוצאה מחברות בכת פוגענית היא רחבה, וכוללת פגיעות נפשיות, פגיעות פיזיות, פגיעות מיניות, פגיעות חברתיות ופגיעות כלכליות. לאור זאת, יש צורך בגיבוש מדיניות חקיקתית בנדון".

בהיותי מומחית למדי בתחומים הנוגעים לפסיכולוגיה ולחינוך, כמו גם נושא חופש הדת או חופש האמונה ומיעוטים דתיים, אני יכולה להגיד לך – בגיבוי הקהילה המדעית – שרעיון זה אינו נתמך על-ידי נתונים מדעיים או מחקר אמפירי. זהו בסך הכל ביטוי של אידיאולוגיה צרת אופקים של קבוצות ספציפיות נגד כתות, שכבר יצר כמות עצומה של נזק לילדים והורים החברים במיעוטים דתיים בארצות רבות, כגון איטליה. אני יכולה להעיד על כך שבאיטליה, במהלך 30 השנים האחרונות, חברים בתנועות דתיות חדשות, במיוחד ילדים, סבלו מאפליה ונידוי בדרכים שונות.

¹(cfr. for example: Galanter, 1993, 1996; Anthony and Robbins, 1992, 1994, 1995b; 2004; Barker, 1984; 1988, 1989, 1995, 1998; Bromley, 1988, 1998abc, 2002; Bromley et al., 1992; Richardson, 1978ab, 1985ab, 1993; Introvigne, 1992, 1996, 1998, 1999ab, 2002; Fizzotti, 1994; Fizzotti et al., 2000; Aletti, 1994; Aletti et al., 1999; Anthony, 1990, 1999, 2001; Barber, 1961; Conn, 1982; Fromm and Shor, 1979; Orne, 1961-1962; Spanos, 1996; Paloutzian, Richardson and Rambo, 1999; Wuthnow, 1976, 1978; Zimbardo and Hartley, 1985; Bird and Reimer, 1982; Lewis and Bromley, 1987; Wright, 1988; Wright and Ebaugh, 1993; Stark and Iannaccone, 1997; Bromley, 1998; Saliba, 2004; Wulff, 2001; Luckoff et al., 1996; Buxant et al. 2007, Buxant and Saroglou, 2008; Namini and Murken, 2009; Healy, 2011; Rambo, 1993; Rambo and Farris, 2012; Rambo and Bauman, 2012; Cowan, 2014).

מסקנה

לסיכום, אני מאמינה שאישור חוקים מדכאים כדי להילחם בפשע ה"מניפולציה המנטאלית", כפי שהצעת חוק זו מציעה אינו רק חסר תועלת, אלא גם מהווה סכנה גדולה לחופש המצפון, חופש הדת ולדמוקרטיה באופן כללי.

אנא צור/צרי איתי קשר עם כל שאלה.

בכבוד רב,

רפאלה די מארציו
Raffaella Di Marzio

[תרגום: י.א.פ.]

Raffaella Di Marzio
Secretary of The European Federation for Freedom of Belief
Rome (Italy)
cell. +39 – 3488299499
<http://www.dimarzio.info/en/>
raffaelladimarzio@gmail.com

Curriculum

Raffaella Di Marzio, a PhD Candidate in Psychology of Religion at Pontifical Salesian University in Rome, in 2001 set up a Centre of Information on Cults, New Religious Movements, Cult-Watching and Anti-cult Groups: the Online Center <http://www.dimarzio.info/en/>

She is the secretary of the Executive Committee of the European Federation for Freedom of Belief (FOB), member of the managing board of SIPR (Italian Society of Psychology of Religion) and of Editorial Board of Psychology of Religion e-Journal (PRej).

She is also a member of the International Association for the Psychology of Religion (IAPR), and ICSA Today's News Co-Correspondent for Italy.

She has published more than 100 articles about cults, mind control, New Religious Movements and anti-cult groups, is a contributor to CESNUR's Encyclopedia of Religions in Italy(2013) and to Religions of the World: A Comprehensive Encyclopedia of Beliefs and Practices, 6 vol., ABC-Clio, Santa Barbara [California] 2010), J. Gordon Melton and Martin Baumann Editors.

Raffaella Di Marzio has B.A. degrees in Psychology (University "La Sapienza" of Rome, 1981), Educational Science (Pontifical Salesian University, 1981) and History of Religions (University "La Sapienza" of Rome, 2003) and Religious Science (Institute for Religious Studies Ecclesia Mater, linked to the faculty of theology of Pontifical Lateran University, 1986).

She is a Catholic religion teacher in a senior high school in Rome since 1981 and she has been Professor of Psychology of Religion at the Pontifical Faculty of Educational Sciences "Auxilium" in Rome. She is regularly invited to lecture at pontifical and state Universities on Cults, New Religious Movements and topics regarding the Psychology of Religion in general. She is in demand as a Cult and New Religious Movements expert for TV and radio shows, Conferences and Lectures widely.